

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115225904
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8115225904.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: B. C., G.. XX.XX.XXXX, K. R. XX, XXX XX C. O. O., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, IČO: 31 954 448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.516,58 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 13C/413/2015-68 zo dňa 15. októbra 2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.162,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.162,- eur od 1. decembra 2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a nepriznal sporovým stranám nárok na náhradu trov konania.

2. 2.1 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutočností, že z listiny predloženej žalobcom, pozostávajúcej len z jednej strany a označenej ako zmluva o revolvingovej pôžičke č. XXXXX-XXXXX vyplývajú písomné právne úkony žalovaného ako veriteľa a žalobcu ako dlžníka smerujúce k uzatvoreniu zmluvy. Na tejto listine sú však uvedené len údaje o označení zmluvných strán a následne už len rôzne číselné údaje v rámci časti označených ako časť B - Revolvingová pôžička ods. 1: 90 000, ods. 2: 36, ods. 3: 2 500 a ods. 4: 26,69, časť C - Revolving ods. 1: 60 000 a ods. 2: 25,16, časť D - Úverový limit ods. 1: 120 000, časť E - Zmluvná odmena ods. 1: 45 000 a ods. 2: 29 400, časť F - Poplatok ods. 1: 1 500 a časť G - Typ zmluvy o revolvingovej pôžičke ods. 1: Bonus bez toho, aby z tejto listiny bolo zrejmé (určite a zrozumiteľne), čo by tieto údaje mali vyjadrovať. Žiadne iné zmluvné dojednania a ani iné prílohy k tomu predložené neboli. Podľa nespochybných tvrdení žalobcu a predloženého prehľadu platieb ku zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXX opatreného pečiatkou žalovaného, žalovaný poskytol žalobcovi sumu 104.700,50 Sk (3.475,42 eur) a žalobca mu od 18. novembra 2004 do 14. marca 2014 v rôznych čiastkach postupne uhradil 6.992,- eur, pričom väčšina týchto platieb bola vykonaná viac ako tri roky pred podaním žaloby (žaloba bola doručená súdu 14. októbra 2015), okrem štyroch úhrad vykonaných od 30. októbra 2012 do 14. marca 2014 spolu vo výške 1.162,- eur.

2.2 Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že listina označená ako zmluva o revolvingovej pôžičke č. XXXXX-XXXXX nemá náležitosti platnej zmluvy o spotrebiteľskom

úvere, a preto ju pre jej neurčitosť a nezrozumiteľnosť hodnotil ako neplatnú. Zmluva mala byť písomná a podpísaná žalovaným, teda žalovaný znenie (obsah svojho právneho úkonu) poznal už od jej podpisu 28. októbra 2004. Žalobca uhradil väčšinu platieb žalovanému do 21. januára 2011.

2.3 Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvné strany by si mali vrátiť všetko, čo na jej základe plnili, resp. z dôvodu, že ide o druhovo rovnaké plnenie (peniaze) žalovaný by mal vydať žalobcovi rozdiel, o ktorý sa na jeho úkor obohatil. Súd však priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia len z tých platieb, ktoré premlčané neboli a v prevyšujúcej časti, v ktorej bola žaloba uplatnená po uplynutí premlčacej doby, žalobu zamietol.

2.4 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa ustanovení § 37 ods. 1, § 40 ods. 3 prvá veta, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 457 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1986/71/>> o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvoreniu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

2.5 Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania podľa ustanovení § 255 ods. 1, 2 a § 257 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania. Menej úspešný žalobca na náhradu trov nemal právo a úspech žalovaného bol len mierne vyšší, pričom časť žaloby odvrátil iba nekonkrétnou námietkou premlčania (bez konkrétneho vymedzenia premlčaných platieb), čo súd hodnotil ako dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý mu náhrada trov taktiež nepatrí.

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní tvrdil, že v spotrebiteľských veciach subjektívna premlčacia doba plynie od momentu, keď spotrebiteľ získal vedomosť o tom, že nemal platiť, nie od momentu, keď spotrebiteľ získal vedomosť, že platil. Zdôraznil, že nevedel, že platby, ktoré od neho žalovaný prijal nad výšku istiny, prijal nezákonne. Veril žalovanému, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou odbornou starostlivosťou. Až od združenia na ochranu spotrebiteľov sa dozvedel, že žalovaný od neho prijal platby v rozpore so zákonom a predložil mu na podpis formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá vytvárala dojem, že na platby, na ktoré podľa zákona právo nemal, právo má. Mal za to, že nemôžu byť žiadne rozumné pochybnosti o tom, že žalovaný sa na jeho úkor obohatil úmyselne, a preto je potrebné na posúdenie premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.162,- eur s príslušenstvom a výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Skutočnosť, že súdu nepredložil spolu s vyjadrením žiadne zmluvné dojednania resp. zmluvu ako celok, poprel tvrdením, že kópiu celej zmluvy (teda ustanovení na lícnej strane a rubovej strane) predložil spolu s vyjadrením. Súčasne poukázal na svoje vyjadrenie k žalobe, v ktorom podrobne ozrejmil význam resp. uvedenie jednotlivých náležitostí a údajov. Konštatoval, že súd prvej inštancie prijal závery o neurčitosti a nezrozumiteľnosti, a teda o neplatnosti zmluvy, hoci sám uviedol závery, ktoré ich popierajú a pri svojom postupe nerešpektoval § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, hoci ide o nutnú podmienku na to, aby záver o neplatnosti pre neurčitosť či nezrozumiteľnosť mohol byť prijatý. Zdôraznil, že zo zmluvy o revolvingovej pôžičke vyplýva, že na lícnej strane zmluvy sú postupne uvedené jednotlivé údaje týkajúce sa revolvingovej pôžičky (časť B), revolvingu (časť C), úverového limitu (časť D), zmluvnej odmeny (časť E) a poplatku (časť F) a v zmluvných dojednaniach, (ktoré sú na tej istej listine) je uvedené podrobné vysvetlenie jednotlivých údajov. Mal za to, že obsah zmluvy jednoznačne umožňuje zistenie jej obsahu a rozsahu práv a povinností sporových strán, a preto je minimálne predčasné prijať záver o existencii žalovaného nároku. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho

konania proti žalobcovi v celom rozsahu pozostávajúcich zo súdneho poplatku za odvolanie a z trov právneho zastúpenia.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním z 10. januára 2020. V súvislosti s tvrdeniami žalovaného o tom, že súd prvej inštancie nevychádzal z desaťročnej premlčacej doby zdôraznil, že žalobca súdu nepreukázal jedinú skutočnosť, ktorá by zakladala dôvod na uplatnenie zákonnej výnimky z trojročnej premlčacej doby. Popritom predložil súdu inšpekčný záznam zo 7. augusta 2009, kde predmetom kontroly boli zmluvné vzťahy v roku 2005 (teda v období časovo bezprostrednom po uzatvorení dotknutej zmluvy), v ktorom Slovenská obchodná inšpekcia podľa neho jednoznačne potvrdila, že „Všetky tri zmluvy o revolvingovom úvere boli uzavreté v súlade so zákonom č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov a obsahujú všetky náležitosti. RPMN uvedené v zmluvách boli prepočítané v služobnom notebooku a boli uvedené v správnej hodnote.“ Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok v žalobcom napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v súdom určenej lehote nevyjadril.

7. Podaním doručeným odvolaciemu súdu 23. januára 2020 požiadal žalovaný o vrátenie časti súdneho poplatku vo výške 71,50 eur na účet žalovaného z dôvodu, že žalovaný 23. decembra 2019 uhradil súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 141,- eur a odvolanie bolo podané len do sumy 1.162,- eur, teda súdny poplatok mal byť vyrubený vo výške 69,50 eur.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolania bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP), prejednal odvolania podané žalobcom a žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaných odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podaných odvolaniach. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolania žalobcu a žalovaného nie sú dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil.

V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie okresného súdu. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

12. V danom prípade žalobca v odvolaní tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak súd síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záveroch vyvodil nesprávne právne závery. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie, pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti, na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkového stavu vyvodil správne právne závery.

13. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

14. Účelom inštitútu premlčania je na jednej strane viesť oprávneného (veriteľa) k tomu, aby v prípade nesplnenia záväzku povinným (dlžníkom) zbytočne neodkladal uplatnenie svojho práva, na druhej strane poskytnúť dlžníkovi nástroj na obranu proti veriteľovi, ktorý svoje právo neuplatnil v ustanovenej lehote. Premlčacou dobou sa rozumie doba, v ktorej musí byť vykonané právo, aby nedošlo k jeho premlčaniu. Vznesenie tejto námietky nemá za následok zánik samotného práva; dlžníkom účinne vznesená námietka premlčania bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva.

15. V dôsledku vznesenej námietky premlčania žalovaným sa súd prvej inštancie správne zaoberal otázkou možného premlčania nároku žalobcu (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V prejednávanej veci bolo preto nutné vysporiadať sa s otázkou okamihu vzniku nároku žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy v zmysle § 100 ods. 1 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 Občianskeho zákonníka). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka, a ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčacie lehoty pri uplatnení práva z bezdôvodného obohatenia sú upravené v ustanovení § 107 prvej a druhej vety Občianskeho zákonníka.

16. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe, ako aj v objektívnej dobe. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, t. j. kedy ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť najskôr od začiatku objektívnej premlčacej doby. V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa, a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil; zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej lehoty je stanovený odlišne a na sebe nezávislý je aj priebeh plynutia ako aj ich skončenie. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. V prípade absolútne neplatného právneho úkonu, bezdôvodné obohatenie získané z tohto úkonu, vzniká od samého vzniku právneho úkonu.

17. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správny právny záver súdu prvej inštancie, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo najskôr dňom zaplatenia poslednej splátky žalobcu voči žalovanému

a k tomuto dňu sa viaže začiatok plynutia premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Je irelevantné kedy si žalobca začal zisťovať bližšie informácie ohľadom spotrebiteľského práva a kedy danú skutkovú situáciu mal právne posúdenú. To, kedy žalobca tvrdí, že si vec nechal právne posúdiť, tak relevantné byť nemôže, pretože žalovaný v takomto prípade nemá žiadnu obranu a začiatok plynutia premlčacej lehoty by závisel iba od tvrdenia žalobcu. Vychádzajúc z argumentov odvolateľa má odvolací súd za to, že nie je možné určiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty počas neobmedzenej doby len na základe tvrdenia žalobcu. O to viac je logický záver, že žalobca pri náležitej opatrnosti mohol pristúpiť k predloženiu veci na právne posúdenia už počas existencie jeho povinnosti plniť, a nie spätne, viac ako štyri roky po zániku povinnosti, splatením poslednej splátky úveru.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd opätovne konštatuje, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, t. j. subjektívna a objektívna premlčacia doba. Jej začiatok je upravený odlišne s tým, že tieto dve premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Subjektívna premlčacia doba je kratšia - dvojročná, objektívna premlčacia doba je buď trojročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z neobmedzenej doby alebo desaťročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade je rozhodujúcou otázkou, kedy začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba. Za rozhodujúci pre začiatok jej plynutia treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získa. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. V danom prípade teda nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa žalobca pri riadnej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale je rozhodujúce, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. V danom prípade tak pri posudzovaní vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádzať zo dňa (dní), kedy žalobca splatil žalovanému úver, z ktorého požadoval vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalobca skutočne vedel o prípadnej neplatnosti zmluvy o revolvingovej pôžičke v časti poplatkov a úrokov a o tom, že sa žalovaný bezdôvodne obohacuje.

19. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel k záveru, že žalobcovi začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka od času, ako uhradil poslednú splátku žalovanému, teda od 14. marca 2014, pričom nepochybne už týmto okamihom boli žalobcovi známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t. j. komu plnil a v akej výške, pričom žalobca svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnil na súde až 14. októbra 2015, teda po uplynutí premlčacej doby, ktorá mu uplynula vo vzťahu k jednotlivým splátkam v období od 18. novembra 2007 do 21. januára 2014. Keďže žalovaný v priebehu konania právne relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, odvolací súd sa stotožňuje s takto vznesenou námietkou premlčania a dospel k záveru, že v danej veci nebolo možné žalobcovi premlčané právo priznať.

20. Súd prvej inštancie správne uviedol, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia ako majetkové právo sa premlčuje v zákonom stanovenej troj alebo desaťročnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v rámci ktorej plynie dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

21. V tejto súvislosti preto odvolací súd ešte dopĺňa odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, že okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie je potrebné skúmať z viacerých hľadísk. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívna premlčacia doba, zároveň je vylúčené, aby plynula potom, ako uplynie objektívna premlčacia doba. V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, aby povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil, nakoľko zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania

nevymedzuje. Preto pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby sa vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách, a to vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy.

22. Vzhľadom na vyššie uvedený záver odvolací súd má za to, že na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, resp. jeho vedomosť o tom, že viaceré jeho nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať, by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretej konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný, ako úverový veriteľ, v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo bol aspoň uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne na úkor dlžníka obohacuje.

23. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vznesenú námietku premlčania posúdil správne a s odôvodnením súdu prvej inštancie v tejto otázke sa odvolací súd stotožňuje majúc za to, že žalobca, napriek jeho tvrdeniam v žalobe, právne relevantným spôsobom nepreukázal, že zo strany žalovaného v tomto prípade došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, a že by bolo potrebné na vznesenú námietku premlčania aplikovať desaťročnú premlčaciu dobu. Žalobca teda v tomto rozsahu neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení.

24. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu.

25. Žalovaný v odvolaní tvrdí, že kópiu celej zmluvy (teda ustanovení na lícnej strane a rubovej strane) predložil súdu spolu s vyjadrením k žalobe a v tomto vyjadrení podrobne ozrejmil význam resp. uvedenie jednotlivých náležitostí a údajov. Z obsahu spisu mal však odvolací súd preukázané, že žalovaný nepredložil spolu s vyjadrením k žalobe žiadnu kópiu zmluvy a v tomto vyjadrení sa zaoberal len veľmi okrajovo jednotlivými náležitosťami a údajmi uvedenými v zmluve.

26. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne vzal do úvahy skutočnosť, že právny vzťah žalobcu a žalovaného (v čase uzatvorenia zmluvy obchodná spoločnosť O. A. A.. A. P. U., ku zmene obchodného mena došlo 15. februára 2008) je potrebné posudzovať podľa § 50 a nasl. Občianskeho zákonníka ako vzťah spotrebiteľský. Takisto správne vychádzajúc z ustanovenia § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy dospel k záveru, že zmluva neobsahuje všetky podstatné náležitosti.

27. V zmysle § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je písomná forma, a to pod sankciou neplatnosti zmluvy a v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) tohto zákona v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy obligatórnou náležitosťou zmluvy je ročná percentuálna miera nákladov; a to pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

28. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že revolvingovú pôžičku resp. revolving je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Nedostatok písomnej formy, ktorý zákon sankcionuje neplatnosťou právneho úkonu, nemožno zhojiť ani aplikáciou ustanovenia § 4 ods. 3 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase poskytnutia tretieho revolvingu. Odvolací súd sa však nestotožnil s argumentom žalovaného, že podľa textu uvedeného pod podpisovou doložkou lícnej strany zmluvy o revolvingovej pôžičke platí, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovej pôžičke sú zmluvné dojednania a prílohy špecifikované v zmluvných dojednaniach a na lícnej strane zmluvy sa postupne uvádzajú jednotlivé údaje týkajúce sa revolvingovej pôžičky (časť B), revolvingu (časť C), úverového limitu (časť D), zmluvnej odmeny (časť E), poplatku (časť F) a následne v zmluvných dojednaniach, ktoré sú na tej istej listine a sú podpísané žalobcom, sú uvedené údaje o konkrétnych častiach zmluvy (výška pôžičky, počet splátok, atd.).

29. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu.

30. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.162,- eur s príslušenstvom a vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

31. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolania žalobcu a žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, 2 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní boli žalobca a žalovaný úspešní v celom rozsahu a zároveň v odvolacom konaní úspech nemali, preto im súd nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

33. O žiadosti žalovaného o vrátenie časti súdneho poplatku za podané odvolanie rozhodne súd prvej inštancie.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).